Sahibi :
İst. Cam İşçileri Sendikası
Yazı işlerini fiilen idare edenler:
H. TÜRKÂY
N. ŞEKER; H. KARA
Basıldığı yer :
TÜRKİYE TİCARET Matbaası

CAM-İŞ

Gayri Siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

İŞÇİ ARKADAŞ

Bu Gazete senin malındır.
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Devlet Nüshası

YIL : 1 — SAYI : 9 | Her Ayın 1 inde çıkar | Paşabahçe — İstanbul | Adres : Cam İşçileri Sendikası, | 1. 7. 953 — Çarşamba | Fiatı : 10 Kuruş

işçilerimize ikramiye dağıtıldı

4/3/1953 tarihinde, Sayın Umum Müdürümüz Adil Aktuluğ'un iştirakile sendika idare hey'eti bir toplantı yaparak işçilerimizin dilek ve arzuları üzerine konuşmalar yapılmıştır. Bu toplantıda Başkan Hasan Türkây söz alarak Umum Müdürümüze şu teklifi yapmıştı:

«— Fabrikamızın bu seneki malî durumu çok iyidir. Bunun böyle olmasında şüphesiz işçilerimizin feragatla çalışması rol oynamıştır. Önümüzdeki Şeker bayramı münasebetile işçilerimize bir mikdar ikramiye gibi bir hediye verilmesini işçilerimiz adına müesseseden rica ediyoruz.»

Anî bir teklif karşısında kalan umum müdürümüz:

«— Şimdilik bu hususta bir fikrim yok, biraz düşüneyim ve size neticeyi bildireyim» dedi.

(Devamı 4 ncü Sayfada)

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinde vazife taksimi

İstanbul işçi sendikaları birliği genel kongresinin yapıldığını geçen sayıda bildirmiştik. Tadil edilen Ana Nizamnameye göre bütün üye sendikaların gösterdiği birer temsilciden yönetim kurulu teşekkül etmiştir. Yönetim kuruluda kendi arasından 9 kişilik icra

(Devamı 4 ncü Sayfada)

iş ihtilâfımız reddedildi

1953 senesi birinci ayında açmış olduğumuz iş ihtilâfını il hakem kurulu yerinde ver diği bir kararla lehimize neticelendirdiği halde iş verenin itiraz etmesile ihtilâfımız yüksek hakem kuruluna intikal etmişti. Yüksek hakem kuruluda evvelden haber ver diğimiz veçhile zam talebimizi reddetti.

Zaten memleketimizin her tarafında açılan iş ihtilâfları Ankara yüksek hakem kuruluna intikal ettimi zam taleplerinin % 95 ini reddediliyor. Neden? ve niçin? Bunun sebeplerini gazetemizde yazmağa imkân yok. Yalnız şunu belirtmek isteriz ki: Hakem kurullarının bugünkü şekli değişmedikce ihtilâflar daima işçilerin alehine neticelenecektir.

Ayni zamanda Cibali cam fabrikası işçileri için açtığımız iş ihtilâfını yine yüksek hakem kurulu reddetti. Allah yardımcımız olsun..

Şubeler faaliyeti: Merkez sendikası yönetim kurulu şubelerle fırsat buldukça toplantılar yapmakta dilek ve şikâyetlerle alâkadar olmaktadır.

Yukarıdaki fotoğraf Çubuklu şubesindeki bir toplantıda bulunanları göstermektedir.

Türk-İşin Tamimi ve Sendikalarımızın gafleti.

Türk-iş icra hey'eti üye sendikalarına teşkilâtın durumu hakkında çok acı ve hüzün verici bir tamim göndermiş bulunuyor ki, dâvasına inanmış, her türlü kaprislerden uzak; milliyetçi her Türk işçisini derin, derin düşündürmeğe değer doğrusu...

İnsan nasıl düşumesin? nasıl üzülmesin?. Daha 9 ay evvel, büyük ideallerle kurduğumuz bu, büyük teşkilâtı ogünden, bugüne kadar meğer istismar ediyormusuz, Ona hiç alâka göstermiyormusuz. Bu hâl şüphesiz dosta ve düşmana karşı hiç te iyi olamasa gerek. Bu Türk işçisi için çok acıdır. Fakat bunun böyle olmasında asla Türk işçisinin rolü yoktur. Asıl röl sahipleri işçiyi istismar ederek onun sırtından geçinen ve onun omuzlarını basamak yapıp hayeller peşinde koşan sözüm ona bir takım sendika liderleridir (!) Bunlar öyle liderlerdir ki: Parlak cümlelerle çok güzel konuşup alkışlanmasını bilirler, politikacılara taş çıkartacak şekilde politik (!) oyunlar oynamasını bilirlerde esas vazifelerinin ne olduğunu bilmezler ve yahut bilmek istemezler. Allah, Türk işçisini bu kabil liderlerden (!) kurtarsın.

Türk-İşin tamimi aşağıdadır.

H. K.

Başkanlığına

1 — Bir teşkilâtın yaşıyabil-

(Devamı 3 üncü Sayfada)

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulu Ankarada toplandı

İşçi sigortaları kurumunun sekizinci genel kurul toplantısı (5/6/1953) tarihinde çalışma vekili Hayrretin Erkmenin nutku ile açılmış ve 6 gün devam etmiştir.

Toplantıda söz alan işçi delegeler idare hey'etinin çalışma ve hesap raporlarını tenkit etmişler ve sigortanın ıslâhını istemişlerdir.

Bazı teşekküller adına konuşan delegeler ise İşçi Sigortaları kurumu idare hey'etinin işçi ve işverenden teşekkül etmesini, hükümet yalnız murakebesini yapmasını, bugünkü şekli ile işçiye tam mânasile faydalı olamıyacağını belirtmişlerdir.

Not: İşçi sigortaları kurumu toplantısında çalışma bakanının bir ara yaptığı konuşmada basına dair sözleri sendikalar teşkilâtında hiç te iyi karşılanmamıştır. Bilhassa işçi dâvasına büyük hizmeti olan «Hergün» gatezesine yapılan itham işçileri çok üzmüştür.

Bütün işçi muhitleri bakanın basına tarziye vermesini beklemektedir.

4 No: lu Fırın ve Prim mevzuu.

Iş yerimizde uzun zamandan beri inşaa edilmekte olan ve otomatik makinalarla şişe imâlatına başlayacak olan 4 No. lu fırın tamamlanmış olup; bir kaç güne kadar faaliyete geçmiş olacaktır.

Bu vesile ile umum müdürümüzün huzurlarile 300 e yakın işçilerimiz bir toplantı yapmış olup müessese tarafından verilen biralarla izaz edilmişlerdir. Bu toplantıda umum müdürümüz işçilerimize yeni fırının hayırlı ve uğurlu olmasını temenni etmiştir.

İşçilerimiz adına konuşan sendika başkanı Hasan Türk'ay: Umum müdürümüzün gösterdiği bu teveççühe teşekkür etti ve dedi ki:

— Bu fırının faaliyete geçmesi ile prim meselesinin artık halledilmesi, böylelikle yıllardan beri üzerinde durduğumuz bu mes'elenin yerine getirilmesini umum müdürümüzden rica ediyorum.

Bu sözler işçilerimizin tezahüratına vesile olmuş toplantı neş'eli bir hava içinde sona ermiştir.

İptidai madde sıkıntısı

Ticaret ve Ekonomi Vekâleti sanayiimizin hayatiyeti ile ilgili ihraç maddelerine lüzumlu lisans ve dövizi geç vermesinden dolayı iş kolumuz ciddî sıkıntılar çekmektedir.

Bu cümleden olmak üzere aylarca evvel Paşabahçe cam fabrikasının soda ihtiyacı mezkûr vekâlete bildirilmiş fakat bugüne kadar vekâlet cevap vermemiştir.

Camcılık için. Hayatî ehemmiyeti haiz olan sodanın müsaadesi bugün verilse dahi temini için iki aylık bir zamana ihtiyaç vardır. Halbuki eldeki stancak bir aylıktır.

Binlerce işçinin ekmek yediği bir kolunu ilgilendiren mevzuda ticaret vekâletinin bu ihmalini hayretle karşılamaktayız.

Sendikamız Türk-İş ve ilgililer nezdinde teşebbüse geçmiş bulunmaktadır.

Kongre

Cibali Hasan Ekin Cam fabrikası işçileri sendikasının yıllık genel kurul toplantısı 5 Temmuz 1923 Pazar günü şube binasında yapılacaktır. Üye işçilerin kongre gelmeleri rica olunur.

Gündem:

1 — Açılış

2 — Çalışma ve hesap raporlarının okunması

3 — Yönetim kurulunun ibrası

4 — Dilekler

5 — Seçim.

SAĞLIK BAHİSLERİ

Tüberkilozun Ana Hatları

Yazan :
Dr. Lütfi Atay
İşçi Sigortaları Kurumu Dahiliye Mütehassısı.

(3)

Bundan önceki iki bahiste tüberkilozun nasıl başladığından ve yayılışından bahsettik. Bugün en çok rastladığımız akciğer vereminin çerçevesini çizeceğiz.

Akciğer veremi, daha önce söylediğimiz şekilde mikrop ilk oturmasını yaptıktan bir müddet sonra, şahsın zayıf düştüğü bir anda kendini gösterir.

Akciğer içinde ilk oturduğu yerden, incecik hava boruları olan bronşlar vasıtasile mikrop nesçe yapılarak ya köprücük, kemiği altında bir gölge şeklinde kendini gösterir; veya zatürrie şeklinde yayılır. Yahutta - Kavern - dediğimiz boşluklar yapar. Hasta erken tedavi edilmezse buradan mikrobun yayılması ve şahsın günden; güne zayıflaması devam eder.

İlk zamanlar akşamları çıkan hafif bir ateş, terleme, sonra öksürük balgam çıkarma; iştahsızlık, halsizlik, zayıflama ve yüksek bir ateşle kendini gösterir. Hastalığın erken teşhisi için hekimin muayenesine yardımcı olarak ilk plânda şunlar araştırılır.

1 — Sabah 8 de ve akşam 5 de alınan muntazam ateş kontrolü.

2 — Balgam mauyenesi

3 — Sabah aç karnın'a koldan alınınan az bir kanın kırmızı kan hücrelerinin çökme hızı,

4 — Röntgen muayenesi, «aynaya girme denen Radyoskopi ile bakmak veya en iyisi ve emin filim aldırmak.»

5 — Sonra birde şüphelenilen gölgelerde — Tomografi — denen kat, kat filim çektirme usûlü vardır

Böyle bir Akciğer veremi tespitinde esaslı tedavi şekli şöyle sıralanabilir.

1 — Şahsın tam istirahat, temiz hava alması ve üzücü hâdiselerden uzak tutulması.

2 — Gıdasını iştah açacak şekilde iyi yedirebilmek.

3 — Ateşi fazla olanlar PAS, Stroptomiycin, Rimifon gibi ilâç nevilerini kullanmak.

4 — Baş ağrısı, iştahsızlık halsizlik gibi şikâyetleri ni ilâçlarla önlemek.

5 — Bunlarla iyileşmeyen, mikrop saçan, kanama yapan kavaruli vak'alarda - Kollapoterapi - denen iğne ile hava verip o ciğeri bastırmak, yapışıklık varsa kesmek, kapanmayan yaralarda birkaç kaburga kemiğini alarak orasını bastırmak.

6 — Bütün bunlara cevap vermeyecek vak'alarda ameliyatla akciğerin bir parçasını veya hepsini almak.

Hekimin mahareti hastanın henüz mukavemeti varken ve hastalık iki tarafa yayılmak, hasta için en uygun tedavi şeklini çabuk katileştirip tatbik etmektedir.

Bizde ekseri hasta veya hekim cesaretciz davranıp hastalığın uzamasına ve tedavi edilemez hâle girmesine sebep oluyor.

Vaat değil icrat istiyoruz

Biz şise ve cam fabrikası, atölye işçileri iş yerimizin imalâtında olsun, tamirinde olsun en ağır işler görüp anlımızın terile çalışmaktayız.

Fakat vaad edildiği hâlde, hâlâ ücretlerimize ne zam yapıldı, ne de bir üvey evlât gibi umumî tamirat, elektrik; marangoz ve inşaatcılarla biz ler prim alabiliyoruz. ;

İşletme şefi sayın Fethi Arman Almanyaya gitmeden evvel bizleri memnun edecek bir zam listesi hazırlamıştı. Hâlbuki arada naylar geçtiği halde bundan bir netice çıkmadı.

Sayın umum müdürümüz ise yaptığı beyanatlarında ve iş ihtilâfı komisyonunda yazılı sözlerinde müessesenin taktir ettiği işçilere zam vereceğini belirttiği hâlde bu gecikmenin sebebi nedir? Bir türlü anlayamadık.

İşçi
Mustafa EFSEN

İŞÇİLERİMİZİN KIŞLIK ODUN İHTİYACI

Her sene olduğu gibi bu senede müeessesemiz işçilerimize kışlık odun ve kok kömürü vermeği karar altına almıştır.

Bu sene kışa girmeden bu işin sağlanması için sendikanız, müeessese ile işbirliği edip yakında faaliyete geçecektir. Bütün işçi arkadaşlar ikinci bir ilân yapıldığı zaman müracaat etmeleri menfaatleri icabıdır.

HAKEM HEYETLERİ KURULUŞ ŞEKLİ DEĞİŞİYOR.

Memnuniyetle haber aldığımıza göre Hakem Hey'etleri kuruluş şeklinde değişiklik yapılacaktır.

Gerek İl ve Gerekse yüksek hakem kurulu hey'etlerinde işçi ve işveren temsilcileride bulunacak ve böylelikle bugün için işçilerin sistemli bir şekilde dileklerini red eden Hakem heyîetleri işden anlayanların elinde bulunacaktır.

Bu haber işçiler arasında memnuniyet uyandırmıştır.

Bayan İşçi Arkadaşlara öğütlerim

Yazan :
Dr. Naci BUÇUKOGLU
İşçi Sigortaları Kurumu Paşabahçe Dispanseri Nisaiye Mtehassısı

Doğum şekilleri

Sayın arkadaşlarım: Doğumların % 90 nı başla gelir. Başla gelişinde esası tepe itilânıdır. Bugün ebe arkadaşların bolca ve rahatça yaptıkları doğumlar bu tarzda olanlardır. Gebelik muayenesine geldiğinizde, ebe arkadaşlar ayrıca sizlere birde 1. nci veya 2. nci vaziyette geliyor diye söylerler. Burda esas sırttır. Çocuk kalp sesleride sırt tarafından duyulacağından 1. nci vaziyette % 80 sırt soldadır ve çocuk kalp sesi solda duyulur. II. nci vaziyette ise sırt sağdadır. Ve ses sağdan duyulur. Bu esnada ebe arkadaş Leopold'un manevrasını sıra ile takip eder. Bilhassa 1. nci gebeliklerde baş ve havsalarda olan yükseklik derecelerini iyice ölçmeli, pelvis kuturlarını bilhassa ön arka kutru tamamen tâyin etmelidir. Doğum müdahale şekillerinde bu kutrun itibarı çok fazladır.

İkinci geliş şekle makadı alandır. Bugün makadı doğum, normal doğum sınıfındandır. İster tam makadi doğum, isterse gayri tam denilen şekli olsun tamamen ebe arkadaşlar tarafından ancak iyi bir nezaket altında yaptlabilir. Ebe arkadaşlar tarafından makadî doğum yapmak çok zordur. Sözü artık maziye karışmalıdır. Yalnız şurasını hemen tebarüz ettirmeliyimki defletion itilânları ile yan gelişlerde ve kol sarkmalarında ebe arkadaş kat'iyen müdahale etmemelidir. Çünkü en ufak bir yanlış hareket ana ve çocuk için hayatî bir mesele olur. Rüptür dediğimiz o rahim yırtılmaları, neticede olan anî kollops ve kanamalar ölümle neticelenirler. Bugün muntazam olmayan teşkilâtlı ve teşkilâtsız yerlerdeki buna benzer tarzdaki doğumlar sonunda ölüm nisbeti artmakta, tehlike her an anneyi beklemektedir.

Sayın arkadaşlar, her ay yaptırdığınız muntazam muayeneler srf bu hareketleri tespit etmek içindir. Sizleri bu hususta ikaz etmek veya daha evvelden tedbirler alarak zuhuru melhuz afetleri önlemek doktor ve ebe arkadaşların vazifesidir. Tekrar ediyorum her muayene çok dikkatle yapılmalıdır.

(Devamı var)

Y. Kimya Muh.
Bu Huban AKMORAN

Uzun zamandan beri Amerikada Alfred Ünüversitesinde cam tekniği üzerinde tahsil yapan Fabrikamız Kimya mühendislerinden Bayan Huban Akmoran bu Ünüversiteyi iyi derece ile bitirmiş ve Fabrika sıtajını yapmak üzere 28 Hazirandan İngiltereye hareket etmiştir.

Huban Akmoran ilk Cam tekniği tahsilini yapan — Türk Mühendisidir —

Ekim ayında Türkiyeye gelecek olan Akmoranı tebrik ederiz.

İşçinin kâra ve kararlara iştirâk hakları

Yazan :
Ekmel Zâdil

(4)

Amerikada Rucker Sistemi diye zikredilen yeni bir usule göre işçi ve müstahdeme tevzi edilen kâr hissesinin tespitinde «Added Value - yeniden yaratılan kıymet» veya ilâve kıymeti tesmiye edilen bir unsurun hesabına dayanılmaktadır. İşletme faaliyetine ilâve edilen kıymet (Bizzat işçi ce ve müstahdeminin gayretleriyle meydana gelen kâr fazlası - fiilen ihtiyar edilen maliyet masrafları ile normal randıman ölçülerine göre yapılması gereken maliyet masraflarının mukayesesi neticesinde emek sahiplerinin azaltılmış oldukları masrafların bunlara tevzii muayyen suallerle tespit ve hesap edilerek bu kıymet fazlasının meydana gelişinde işçi ve müstahdemlerin rolüne, kendilerine ödenilen maaş ve ücretlere göre muayyen bir nisbette bir hisse ayrılmakta işçi ile işverenlerin mutabık kaldıkları bu sabit nisbete göre kâr tevzi edilmektedir. İşletmenin gittikçe fazla rasyonelleşmesi ile hâsıl olacak kâr fazlası, otomatik bir surette kâr tevziinde işçi ve müstahdemlere intikal edecektir.

Almanya'da meşhur Ruhr havzasında Duisburg bakır izabehanelerinde kâra iştirak bahsinde başka ve şöyle bir usul tatbik edilmektedir.

İşletmeye fiilen yatırılmış olan ana sermayeye % 5 faiz hesaplanarak çıkarıldıktan sonra (Görülüyorki oralarda hususî iş piyasalarındaki faiz haddi ancak % 5 olarak hesaplanıyor, öyle % 12 — % 20 değil) elde edilen bakiye kâr 7 hesabiyle 4/7 si işçi ve müstahdemlere, 3/7 side işverenlere verilmek suretiyle tevzi edilmektedir. Misal: Sermaye 1000.000 lira. Yaptığı ciroya nazaran elde edilen kâr % 10 nisbetine baliğ olarak 100.000 lira tutmuştur. 1.000.000 un % 5 i olan 50.000 lira bu yekûnden çıkarılınca geriye kalan 50.000 liranın 28.570 lirası işçi ve müstahdemlere tevzi edilecek, 21.430 lirası da sermayedar kârı olarak işverenler tarafından alınacaktır. İşçi ve müstahdemlere kârlar tevzi edilirken işletmede bulundukları müddet, aldıkları maaş ve ücret seviyesi ve diğer bazı hususlar nazarı dikkate alınmaktadır. Yapılan hesaplar neticesinde bu sistem sayesinde % 20 — 30 nispetinde bir istihsal artışı müşahede edilmiştir. Şu noktayı hemen belirtelimki Almanya'da sendikalar kara iştirak bahsine fazla hevesli görülmektedirler. Duisburg Bakır izabehaneleri bizim Karabük Demir Çelik Fabrikaları gibi inhisarcı bir mahiyet arzettiğinden, istediği gibi tecrübeye girişmekte ve zarar tehlikesiyle karşılaşmamaktadır. Serbest rekabet piyasasında olmuş bulunsaydı; ayni tecrübeye girişip girişmeyeceği meşkûk olabilirdi. Bu tecrübeye bugün daha geniş çapta sahne olmakta olan Amerikada da kâra iştirak hususunda gerek işverenler gerekse de sendikalar arasında leyh ve aleyhde bulunanlar mevcuttur.

(Devamı Var)

Amerikan Birlikçiliğinin karekteristikleri

«Yazan: Philip Taft. (Makalenin yazarı pek meşhur bir Amerikalı «İş tarihçisi» olup Providence. Rhode Island'daki Brown Üniversitesinde ekonomi Profösörüdür.)

Yazı: Milletlerarası serbest İş Birliği Haberleri adındaki aylık mecmuadan alınmıştır. Mecmuayı yyaan Amerikan işçi fedarasyonu «Serbest iş birliği komitesidir.»

Bu teşkilât daha sonra yüzbinlerce komünist âzasını ihraç etmiştir. Komünist birlikleri işçi hareketi için bir belâ kesilmiş ve Birleşik Devletlerini de tehdit etmeğe başlamıştı.

C. I. O ya mensup memurlar komünist işçi birliklerinin parti siyaseti güttüklerini ve bu teşkilâta bağlı bulundukça çalışmalarının daha kolay olduğunu görünce C. I. O yu komünist işçi birliklerinden her ne pahasına olursa olsun temizlemek için tedbirler aldılar.

Birlik âzalarının genişlemesi, ortaya mühim bir mesele çıkarmaktadır: «Birliklerin ida resi». Bu meselenin müzakeresi ekseriya «Birlik demokrasisi» başlığı altında ele alınır. Bu mesele üzerinde değil tartışmak hattâ onu lâyıkiyle tarif etmek bile güçtür. Gerçi umumî kararlar alınamaz değil fakat bu kararlar pek geniş ve dağınıktır. Bu kararlar arasında şunları sıralıyabiliriz: Birlik âzaları kendi memurlarını seçme hakkına sahiptirler, idarî ve icraî kuvvet kayıtsız şartsız kendi ellerindedir birliğin kaidelerini ve nizamnamelerini herhangi bir şekilde ihlâl edecek olurlarsa adil bir şekilde muhakeme edileceklerdir. Fakat sıra tafsilâta gelince iş zorluğun büyük bir kısmını birlik teşkilâtının vasıfları ve tetkik etmekde bulunduğu problemlerin şekilleri doğurmaktadır. Herhangi bir birliğin teşekkülünde muayyen bir bölgenin sakinleri değil, her bölgeden her sınıf halktan vatandaşlar rol alırlar. Bunların gayeleri ve emelleri de başka başkadır. Menfaat ayrılıkları da göze çarpar. Her gruba konuşma ve fikirlerini savunma hakkı verilmekte ve gene muhtelif gruplar arasında başgösterecek anlaşmazlıkları uzlaştırma yolları aranmaktadır. İşçi birlikleri essa itibari ile tek gaye güden bir teşkilâttır. Bilhassa âzalarının menfaatlerini korumak üzere teşkilâtlanmış bir topluluktur. Kullanılacak olan metodlar ve takip edilecek siyaset üzerinde umumiyetle ihtilâf çıkarsa da birliğin hedef ve gayeleri mevzuunda umumî bir anlaşma mevcuttur.

Bundan başka bir işçi teşkilâtı işveren tarafından yapılacak bir hücumu önliyebilmeğe hazır bulunmalı veya âzaların bazan pek ziyanlı çıkacakları mücadelelere girişmeyi göze almalıdır. İşçi birliği âzalarına yöneltilecek olan hücumlara göz yumamaz. Bu ithamlar birlik âzalığına olan itimadı sarsa bilir ve böylecede teşkilât dışdan gelecek hücumlara karşı zayıflamış olur. Birlikliler ve memurları aleyhinde yapılacak tenkitlerde de ölçüye dikkat edilmelidir.

Akitler ve kontratlarla ilgili işler.

İşçi birliklerinin çalışmaları nın başka bir cephesi daha vardır ki bu birlikler âzalarının hiçbir kontrata tabii değilmiş gibi görülen hareket tarzlarını ve hattâ söz söyleme yetkilerini tahdit eder. Birlikler ile işverenler arasında akitler tanzim edilir. Kontratları ihlâl ettiği takdirde birliğin yüklene ceği kanunî cezalardan başka işverenlerin bu birliğe olan itimatları da sarsılmış olur, çünkü itimadı sağlayan yegâne şey birliğni akid hükümlerini gereğince tatbik etmekte gösterdiği liyakatve titizliktri.

Herhangi birbirlik kendi âzalarını imzalanmış bulunan bu kabil akid hükümlerin ihlâl et-

(Devamı 4 ncü Sayfada)

Türk-İşin Tamimi ve Sendikalarımızın gafleti

(Baştarafı 1 de)

yeni bir misal vermeye lüzum yoktur.

· Bu bakımdan, geçirdiğimiz tehlikeli devrelere ait hakikî vak'a ve rakamları gösteren bir çok yazılar gönderildiği hal de maalesef müsbet bir ilgizince mazhar olunamamıştır.

Bizim anladığımız manâda, konfederasyon Türk İşçisinin bir şeref ve hukuk ocağı olarak kuruldu ve meydana getirildi. Fakat esefle söyliyelim ki bugün hâdisenin tamamen aksi varittir.

Zira zaman zaman parası ödenmiyen ve kesilen telefonunu tediye edilmiyen bina kirasını ve nihayet içinde bulunduğumuz kötü şartların çirkin manzarası karşısında daha çok tahammül edilemiyeceğini bir kere daha ifade etmek isteriz.

İçinde bulunduğumuz borç ve malî imkânsızlık dolayısile ve bu şartlar altında kongre hazırlıklarını da yapmağa imkân yoktur.

Bugüne kadar söyleyip anlatamadığımız meseleler yüzünden konfederasyonun kapısına kilit takılırsa, suçluların, vazifelerini yapamıyanlar olduğunu sarahaten beyan etmek isteriz.

Nitekim 10 gün içinde para gelmezse korktuğumuz hâdisenin melhuz olmasından mütevellit mes'uliyetin icra heyetini ilgilendirmediği tekrar etmek yerinde olur.

Saygılarımızla.

2 — Gereği için konfederasyona bağlı teşekküllerle bilgi için bu teşekküllere bağlı bilûmum sendikalara yazılmıştır.

Ayda bir Daldan Dala

Ayda bir'i hazırladığımızı bilen bir arkadaş geçen gün birader dedi:

Epey zamandan beri senin fıkrayı Cam-İş'de göremiyorum. İlham perisimi senden uzaklaştı, yoksa mevzuu kıtlığımı var.

Arkadaşdan ayrılınca düşündük, mevzuu kıtlığı yok çok şükür, mevzuumu arasınız Hakem hey'etleri, ustabaşılar; vesair vesaire. Olsa, olsa ilham perisinde kabahati aramak lâzım.

Ne ise bugün onunda gönlünü yapabildik. Şimdi kırık dökük satırları sıralayabiliriz.

★

İşçi arkadaşların ikramiyeleri tevzi edildiği gün tiryajda bir ustabaşı bizim Mustafa Efsen'e ikramiyeleri biz çıkardık demiş.

Mustafa, pür hiddet bunu anlatırken sözünü kestik. Evet dedik ikramiye mevzuunda adamlar epey uğraştılar. Orada bulunan sendikacı arkadaşlar hep birden bağırdılar.

— Nasıl olur yahu Biz...

— Evet dedik uğraştılar amma, kendi yarım maaşları için.

★

Yüksek hakem hey'eti Cibali şübemiz işçilerinin zam mevzuundaki ihtilâfını red etti.

Sebep? Ücretler idiğer cam fabrikaları işçilerinin ücretlerinden aşağı değilmiş.

Yüksek Hakem Hey'etinin işine müdahale etmek haddimiz değildir. Amma Cibalinin ücretlerinin düşük olmadığı tezine hayret ettik.

Çünkü Paşabahçede vasati ücret 68 Cibalide de 52 kuruştur.

★

Yine bu hey'et merkez sendika işçilerinin (Paşabahçe Cam işçileri) zam talebini de red etti.

Sebep? Bizim birinci ihtilâfdan bugüne kadar (Birbuçuk seneden beri) hayat pahalılığında bir artış yokmuş.

Bir hafta evvelki Ticaret odası endeksinde % 8 nisbetinde fiatlarda bir artış olduğu belirtiliyordu. Bu artışda bir buçuk senelik artışın vasatisini gösteriyordu.

1 — İstanbul Ticaret Odası Yalan mı söylüyor?

2 — Bakkallar bu hey'et üyelerine bir buçuk yıl evvelki fiyat üzerinden mi satış yapıyor?

Kabahat kimde dersiniz yüksek hakem hey'eti???....

N.

Elbise ve Ayakkabı

Her yıl olduğu gibi bu yılda iş yerimizde elbise ve ayakkabı dağıtılmıştır.

İşçi arkadaşların hepsi Haziran ayı içinde elbise ve ayakkabı almıştır.

Sünnet Düğünü

Sendikamız Ağustos ayı çinde üyeleri çocukları için sünnet düğünü tertip edecektir.

Düğüne daha bir buçuk ay bulunmasına rağmen hazırlıklara şimdiden başlanmıştır.

Milletler Arası Çalışma Teşkilatı

Yazan :

Bölge çalışma müdürü
Bedi SÜNGÜTAY

— 3 —

II. — Teşkilâtın bünyesi :

Milletlerarası çalışma teşkilâtı üç esaslı organdan müteşekkildir:

(1) Normal olarak senede bir kere toplanan genel konferans.

(2) İcraî bir meclis olarak çalışan, Yönetim kurulu.

(3) Teşkilâtın işlerini devamlı olarak yürüten, milletlerarası çalışma bürosu.

Bunlara ilâveten bir kısım komisyon ve komiteler de kendi hususî ihtisas sahalarında ve teşkilâttan aldıkları umumî selâhiyetlere dayanarak çalışırlar. Bu komisyon ve komitelerin başlıcaları şunlardır.:

— Malî ve İdarî komite
— Tahsisat komitesi
— İş gücü komitesi
— Milletlerarası teşkilâtlar komitesi.
— Teknik yardım komitesi
— Sözleşmeler ve tavsiyenameler hakkında ihtisas komitesi.
— Kömür madenleri komitesi.
— Demir ve çelik komitesi.
— Maden işleri komitesi
— İç nakliyat komitesi
— Petrol komitesi.
— Teksitil komitesi.
— Yapı işleri komitesi.
— Kimya sanayii komitesi.
— Maaşlı mustahdem ve mütehassıs işçiler komitesi.
— Çiftlik işleri komitesi.
— Sosyal güvenlik ihtisas komitesi.
— Kazaları önleme komitesi.
— Sınaî sağlık komitesi.
— Kadın işleri komitesi.
— Muhaceret işleri komitesi.
— İstatistik komitesi
— Diğer milletlerarası teşkilâtlarla irtibat komiteleri.

Genel konferans, yönetim kurulu ve diğer organların çoğu hükûmet, işçi ve işveren temsilcilerinden müteşekkildir.

III. — Genel konferans:

Genel konferans ikisi hükûmet, biri işçi, biri işveren delegesi olmak üzere millî delagasyonlardan teşekkül eder. Her üye hükûmet işçi ve işveren teşekküllerinden danışarak seç meği taahhüt eder.

Konferansın esaslı vazifeleri milletlerarası asgarî çalışma ve yaşama standartlarını tespit etmektir. Bunlar mevcut delegelerin üçte ikisinin çoğunluğu ile kabul olunur. Milletlerarası sözleşme ve tavsiyenamelerin özünü teşkil eder.

Bu suretle onanmış her hangi bir sözleşme Birleşmiş Milletler anayasasının 102 nci maddesi hükümleri gereğince tescil edilmek üzere Milletlerarası çalışma bürosu genel müdürü tarafından Birleşmiş Milletler genel sekreterliğine sunulur. Fakat ancak onu tasdik etmiş olan üye devletleri bağlar.

Üyelerden her biri, katılmış olduğu sözleşmeleri yürürlüğe koymak için aldığı tedbirler hakkında milletlerarası çalışma bürosuna yıllık bir rapor göndermeği taahhüt eder.

Üyelerden her hangi birinin,

(Devamı 4 ncü Sayfada)

Amerikan Birlikçiliğinin Karekteristikleri

(Baştarafı 3 ncü sayfada)

meye teşvik edemez zira böyle bir hareket birlik ve işveren -rasındaki münaseebtleri baltalıyacağı gibi kurulmuş bulunan kollektif mukavele binasını da tehlikeye sokabilir.

Birlik demokrasisini zorlaştıran meselelerden biri de ekseri hallerde mahallî siyasetleri bölge siyaseti ve millî siyasetle bağdaştırmak ihtiyacıdır,

İşverenlerin veya esnafın nizamnamelerini alâkadar gelen meselelerde söz ve davranış hakkı mahallî birlikler merkez teşkilâtı arasında bu gibi hallerde anlaşmazlık çıkmasına hiçbir sebep yoktur. Bununla beraber bütün millete şâmil büyük meseleler bahis mevzuu olunca iş değişir ve mahallî birlikler umumî iradeye aykırı bir şekilde hareket etmeye kalkışırlarsa merkez teşkilâtı müdahele edebilir.

Dikkat edilmelidirki bu tip bir problem sadece iş birlikleri mevzuunda ortaya çıkmaz. Her türlü cemiyet çalışmalarında, teşkilât sistemlerinde hattâ hükûmetlerde bile küçük bir grup ile geriye kalan asıl büyük kütle arasında bu kabil itilâfların çıkması herzaman vakidir, olagan işlerdendir. Mahallî birliklerin tamamen muhtar olması talebi bir zamanlar epey tartışma mevzuu olmuştur.

Bu âdeta hükûmetin memleket içindeki idarî teşkilâtlara karışmaması gibi birşey olurdu. Bütün bir bölgeye ve çok zaman bütün memlekete şâmil mukavele ssitemlerinde bir takım ölçülere,. birliklerarasında kararlaştırılmış standartlara ihtiyaç vardır. Bu hal karşısında mahallî birliklerin eskiden olduğu gibi tamamiyle serbest bir şekilde iş görmeleri gittikçe zorlaşır. Merkez teşkilât bir takım standartların kabul edilmesi hususunda gayret sarfedecektir; lüzumlu gördüğü tak dirde herhangi bir mahallî bir liğin ortaya attığı standart değişikliği veya standarttan ayrılma talebini reddetmesi - zannımca - bu birliklerin demokratik tabiatlarını, vasıflarını haleldar etmiş olmaz.

(Devamı gelecek sayıda)

İşçilerimize ikramiye dağıtıldı

(Baştarafı 1 de)

mesi ve ona müsbet bir veçhe verilebilmesi için herşeyden evvel maddeten korunmuş olmasının lâzım geldiğine dair

Bunun üzerine diğer sendikacı arkadaşlar da konuşmalar yaptıktan sonra, umum müdürümüz:

«— Sizin bu teklifinizin kabulü için çalışacağım, söz veriyorum»

Diyerek sözlerine ilâve etti :

«— Müessese bu şekilde kâr ettiği müddetçe işçilerinin daima ihtiyaçlarını karşılamağa çalışacaktır.» dedi

Nitekim bir kaç gün sonra netice müspet şekilde işçilerimize bildirilerek Bayramdan bir gün evvel aşağıdaki şekilde bütün işçilerimize ikramiye dağıtıldı.

Bir seneye kadar çalışmış işçilerimize 15 şer lira,

Bir seneden üç seneye kadar çalışanlara 20 şer lira, üç seneden beş seneye kadar çalışanlara 25 şer lira, beş seneden yukarı olanlarada otuzar lira dağıtıldı.

Cam fabrikamızın tarihinde lik defa, az da olsa bütün işçilerimize şâmil yapılan bu tediye, işçilerimiz arasında büyük memnuniyet uyandırmıştır. Çünkü: Bugüne kadar müessese tarafından işçileri mize ne toptan zam verildi, ikramiye dağıld.

Allah bu nasibi n e c i p umum müdürümüz Adil Aktuluğ'a nasip etti. Bu nasip sayesinde bütün işçilerimizin hayır ve dualarını almış oldu.

İyi bir âmir odur ki: Hem başında bulunduğu müessese yi kalkındırsın, hem de emri altında çalışan işçilerin ihtiyaçları ile alâkadar olsun. Tek taraflı çalışan kimseler ise hem müessese, hem de işçi aleyhine çalışmış olurlar. Bundan kendi şahsı menfaatinden başka memleket ve millet zarar görmüş olur.

Çalışan işçi mükâfatını mad den ve manen görmek ister. Daha doğrusu takdir edilmek ister. Ne yazık ki, daha düne kadar işçilerimizin hiç birisi takdir edilmiyordu. Misal: Ateş karşısında kavrulan Gobleciler san'atının değil, sadece emeğinin bile karşılığını alamazken yine onun aldığı para gelmiş geçmiş âmirlere çok gözüküyordu.

Ancak bir seneye yakın bir zamandan beri işçilerin ha kve hukuklarında göze çarpan bir faaliyet müşahade edilmektedir. Bunun daha iyi neticelerini önümüzdeki seneler içerisinde göreceğimize emin bulunuyoruz. Hele Umum müdürümüzün : «İş yerimizdeki goble imalatçıları, bugün Avrupa Cam fabrikalarında çalışan imalatçılardan asla geri değildir, bilâkis randuman bakımından çok iyidir.» Sözü işçilerimizin artık takdir edildiklerine dair bir senettir.

Biz işçilere uzatılan müşfik el lere daha çok sarılacağımıza ve yapılan her iyi hareket için müesseseye faydalı bir şekilde daha çok çalışacağımıza imanlarımız tamdır. mizin imanları tamdır .

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinde vazife taksimi

(Baştarafı 1 de)

mıştır.

Yeni İcra Hey'eti ve Yönetim kurulunun işçiye faydalı ve hayırlı olmasını temenni eder. üstün başarılar dileriz.

hey'eti seçmiştir.

Yeni şekle göre icra hey'eti ve yönetim kurulu aşağıdaki iş çi arkadaşlardan teşekkül etmiştir.

1953/1954 İstanbul İşçi Sendikaları Birliği İcra Komitesi

Başkan	:	Seyfi Demirsoy
1. nci başkan vekili	:	Zühtü Tetey
II. nci başkan vekili	:	Celâl Beyaz
Genel Sekreter	:	Yusuf Öner
Muhasip	:	Hakkı Altunay
Veznedar	:	Yusuf Sidal
		Hüseyin Mlrova
Sorumlu üyeler	:	Mehmet Güler
		Hadi Koray

Yönetim Kurulu Asil Üyeleri

19 — Zühtü Tetey	1 — Hadi Koray
20 — Hüseyin Baloğlu	2 — Ziya Hepbir
21 — Zühtü Çoğal	3 — Bahattin Cakoğlunu
22 — Eyüp Yaman	4 — Halit Aloğan
23 — Mehmet Ali Sarı	5 — Cemil Cepli
24 — Sabri Bozkurt	6 — Seyfi Demirsoy
25 —	7 — Cemal Biket
26 — Temel Çolak	8 — Ahmet Muşlu
27 — Yusuf Öner	9 — Salim Demirtaş
28 — İzzet Çilingiroğlu	10 — Emin Akheren
29 — Seyfettin Özbel	11 — Elerakoğlu
30 — Hakkı Altunay	12 — Yusuf Sidal
31 — Celâl Beyaz	13 — Mehmet İnhanlı
32 — Hüseyin Morova	14 — Mücahit Teoman
33 — Hüseyin Uslubaş	15 — Tahir Zıpkın
34 — Tahir Tomar	16 — Mehmet Çelemoğlu
35 — Mustafa Güven	17 — Ratıp Selen
	18 — Mehmet Güler

Milletler Arası Çalışma Teşkilâtı

(Baştarafı 3 ncü sayfada)

katılmış olduğu bir sözleşmenin memnuniyet verici bir şekilde uygulanmasını sağlamadığı beyanile, meslekî bir işçi veya işveren teşekkülü tarafından, milletlerarası çalışma bürosuna yapılan her şikâyet yönetim kurulu tarafından bahis mevzuu hükûmete ulaştırılabilecek ve bu hükûmet meselesi hakkında uygun göreceği beyanatta bulunmağa davet edebilecektir.

Teşkilâta üye olan 62 devlet şunlardır:

Afganistan; Arnavudluk; Arjantin; Avusturalya; Avusturya; Belçika; Bolivya, Brezilya, Bulgaristan, Burma Kanada; Seylan, Şili Çin Colombia; Costa Rika, Küba; Çekoslavakya; Danimarka, Domonik Cumhurüyeti, Ekvador; Mısır Elsalvador, Habeşistan; Finlandiye; Fransa, Liberiya; Lüksenburg Meksika, Norveç; Tayland; Türkiye, Yunanistan Guatamala, Hayti, Felemenk; Yeni Zellanda; Norvenç; Pakistan, Cenibu Afrika İttihadı, İngiltere, Macaristan; İzlanda; Hindistan, Panama, Peru; Filipinler; Polnya; Birleşik Amerika; Uruguay, İsrail, İtalya; Lübnan; Portekiz, İsveç, İsviçre; Venezuella; Viet Nam.

(Devamı gelecek sayıda)